

Rejsen til den store vulkanø

THORA R. RUTARDOTTIR

Som radiografstuderende på mit 7. semester synes jeg det var på tide at komme udenfor min tryghedszone og udforske røntgenafdelingerne i et andet land. Her faldt mit valg på Island. Grunden til dette var, at et land med et indbyggertal på 320.000 og som ligger midt i Atlanten, må have mange udfordringer set fra et sundhedsperspektiv. Samtidigt har landet det dårligt økonomisk. Jeg ønskede derfor med mit ophold i Island at besvare, hvilken effekt landets indbyggertal, beliggenhed og nuværende økonomiske krise havde på behandlingen af patienterne, samt den teknologiske udvikling indenfor røntgenafdelingerne.

Ankomsten

Efter omkring 4 timers flyvetur fra Kastrup lufthavn landede jeg i Keflavík lufthavn. At vejret var koldt, gråt og regnfuldt var ikke den bedste start på mødet med Island. Det man kunne se var flad lava natur uden et eneste træ eller græs, hvor det hele så trist ud. Men på trods af den utrolige Mars oplevelse blev man alligevel betaget af den hårde natur og lavaens mange farver.

I lufthavnen ventede min onkel på mig. I det jeg selv er halv islænding, kunne jeg udnytte

mine kontakter og fik derfor lov til at bo hjemme hos min mormor. Vi kørte direkte til hendes hjem i Reykjavík, hvor jeg blev modtaget med det største kaffebord, som størrelsesmæssigt kan sammenlignes med det sønderjyske. På bordet var der ikke kager, men derimod alt det mad islændingene har levet af de sidste 1100 år bl.a. fårepostej, fladbrød og tørfisk. På trods af træthed og de mange oplevelser, var det stadig svært at falde i søvn. Jeg havde store forventninger til mit møde med det islandske sundhedsvæsen.

Røntgenafdelingerne

Den næste dag mødte jeg op på røntgenafdelingen hvor jeg blev præsenteret og modtaget utrolig godt af alle personalegrupperne. Folk var utroligt smilene og bæret over, at en dansk studerende ville lære noget af dem. Samtidig var de meget flittige til at vise mig deres røntgenafdeling og de specialer de udførte. Under mit to måneders ophold i Island fik jeg lov til at besøge to af Islands største røntgenafdelinger. Disse to afdelinger foretog alt fra børneoptagelser til hjerteundersøgelser. I det mit fokusområde var

indenfor disse to felter, fik jeg lov til at gå i dybden med disse undersøgelser. Jeg fandt hurtigt ud af de islandske radiografer arbejdede meget selvstændigt og at de kun i yderste tilfælde brugte røntgenlægerne. Dette gjorde at faggrupperne var meget adskilt og radiografen tog mange selvstændige beslutninger. Disse tydelige arbejdsrammer virkede til at fungere utrolig godt og radiograferne var på intet tidspunkt usikre på deres kompetencer, på trods af det manglende samarbejde på tværs af grupperne. Ved udførelse af lange og ofte mere ubehagelige børneoptagelser var jeg forbavset over, hvor gode radiograferne var til at inddrage børnene i selve undersøgelsen. Den ekstra tid de brugte på at skabe tillid hos barnet viste sig i sidste ende, at gøre undersøgelsesforløbet mere behageligt for alle parter. Denne ekstra tid var ellers ikke til stede under alle undersøgelser. >

” Den konstante fokus på økonomien var en irritationsfaktor, som til tider skabte stress og et manglende fokus på patienten.

› I de fleste tilfælde havde radiografen kun 10 minutter til at udføre de simple røntgenundersøgelser, disse undersøgelser var blandt andet hånd-, knæ-, hofte- og kæbeled. Dette betød, at der var utroligt mange patienter der kom igennem på en dag. På trods af den meget effektive arbejdsgang var udstyret ikke helt opdateret. Deres meget gamle CR udstyr havde virkelig brug for en udskiftning, som de håbede på ville ske i den nærmeste tid. Men med Islands nuværende krise, går der nok mere år end måneder inden dette sker. Økonomisk set kunne man mærke at sundhedsvæsenet havde gang i den helt store sparerunde. De forsøgte at spare på alt bl.a. kontraststofferne, hvor kontrastkoncentrationerne havde forskellige prisklasser og de dyrreste derfor fravalgtes. Samtidigt forsøgte de at begrænse antallet af kateter der brugte ved interventioner. Den

konstante fokus på økonomien var en irritationsfaktor, som til tider skabte stress og et manglende fokus på patienten.

Ud i naturen

I løbet af de to måneder var der selvfølgelig også tid til at opleve noget andet end sygehusets fire hvide vægge. Island sætter ingen grænser når det gælder naturoplevelser. Personligt elsker jeg det utal af muligheder der er for udendørs aktiviteter, hvad enten jeg er alene eller i en gruppe. Om det er at køre snescooter på de hvide gletcher, riverrafte ned ad de store floder eller bade i varme kilder, så har Island det hele og det er fantastisk. En dag valgte jeg, sammen med nogle andre, at tage en vandretur op imellem to bjerge, imod en af de islandske gletchere. Da vi var godt op imellem bjergene, tog vi vores badetøj på og tog et afslappende bad i en varm kilde, som løb

sammen med det kolde gletchervand og skabte en varm flod med op til 40 grader varmt vand. Det var helt utroligt at sidde i åen og betragte den store gletcher og bjergene omkring uden skyggen af civilisation.

Afslutning

Alt i alt har jeg fået en stor oplevelse personligt og fagligt med hjem, samt masser nye idéer til min fremtidige arbejdsplads. De faglige oplevelser brugte jeg blandt andet i min afsluttende bacheloropgave. Her diskuterede jeg blandt andet om nødvendigheden af at have "akutkassen" på røntgenafdelingen. Mine oplevelser fra den islandske røntgenafdeling, hvor "akutkassen" ikke eksisterer, gav stof til eftertanke. Afsluttende vil jeg opfordre studerende, røntgenpersonale og andre rejseglade til at tage til Island, da jeg på ingen måde være min rejse foruden.

